

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Tertia, Qva Continentvr Hermiae Sozomeni
Salaminij lib. 9. Euagrij Scholastici Epiphanensis lib. 6

Christopherson, John

[Köln], 1569

Cathalogus Authoris scitu dignus, de cōsuetudinibus apud diuersas
nationes & ecclesias vsitatis. Capvt XIX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12718

ani verò resurrectionis diem celebrant, Iudæos autem & ipsi sequuntur, & in idem cum quartadecimanis recidunt, nisi forte in quartadecimam diem Lunæ prima dies sabbati incidat, tanto enim Iudæis posteriores euadunt quot dies contigerit sequentem diem dominicam esse posteriorem decimaquarta lunæ. Montanistæ autem, quos Pepuzitas & Phrygas appellant, peregrinam quandam rationem commenti sunt, secundum quam Pascha celebrant, siquidem eos, qui in hoc negotio lunæ cursum curiosè obseruant, reprehendunt, ac dicunt solos esse solares circulos iis sequendos, qui ista rectè ordinare volunt: & menses quidem singulos esse triginta dierum statuunt, incipere autem diem primam ab æquinoctio verno quæ Romanorum more dicatur nona Calendas Apriles, quandoquidem inquiunt duo ista luminaria tum creata sunt, quibus et tempora & anni declarantur. Idque eo demonstratur, quòd luna elapsò vnoquoque octennio cum sole coniungatur, & vtrisque eodem tempore nouilunium contingat, siquidem octennii spatium in cursu lunari nouaginta nouem mensibus, diebus verò bis mille nonaginta viginti duabus completur, intra quas sol octo cursus absoluit, destinatis unicuique anno diebus trecentis sexaginta, cū quarta insuper vnus diei parte. Etenim à nona Calendas Aprilis, vt ab exordio creationis solis ac primè mensis supputant, memoratà in sacris literis decimaquartam diem, & hanc esse dicunt octauam Idus Aprilis, in qua Pascha perpetuo celebrant. Quod si cum hac die dies resurrectionis forte concurrat, tum proximè sequenti Dominica ferias agunt. Scriptum est enim inquiunt, à decima quarta die, vsq; ad vicefimam primam.

*Catalogus Authoris scitu dignus, de cōsuetudini
bus apud diuersas nationes & ecclesias
vsuatis. CAPVT XIX.*

ATque hæc quidem extiterunt circa hoc festum diuersitates, sapientissimè autem arbitror soluisse subortis olim de eo controuersiam Victorem tunc temporis Romæ episcopum, & Polycarpum Smyrnesem. Etenim

SOZOMENI HISTOR.

cum occidentis sacerdates traditionem Petri ac Pauli nō
 esse contemnendam arbitrarentur, & Asiā se Iohannem
 euangelistam sequi affirmarent, decreto in communione
 sancito, singuli vt consueuerant festum celebrantes, à mu-
 tua inter se communione nō recesserunt: Friuolum enim,
 & quidem merito, iudicarunt, consuetudinis gratia à se
 mutuo segregari eos, qui in præcipuis Religionis capituli-
 bus consentirent: Neq; enim easdem traditiones per om-
 nia similes, in omnibus ecclesiis quamuis inter se con-
 sentiant, reperire possis. Etenim per Scythiam cum sint
 ciuitates multæ, vnum duntaxat hæ omnes episcopum ha-
 bent, apud alias verò nationes reperias, vbi & in pagis
 episcopi ordinantur, sicut apud Arabes ac Cyprios ego
 comperi, & apud Nouatianos ac Mōtanistas eos, qui de-
 gunt in Phrygia: Diaconi apud Romanos hæcenus non
 plures sunt, quàm septem, ad similitudinem eorum, qui
 ab Apostolis ordinati fuerant, inter quos erat Stephanus
 ille, qui primus martyrium subiit: Apud alios verò nume-
 rus horum promiscuus est: Rursus autem singulis annis
 duntaxat semel Romæ Alleluia canunt, prima die Pascha-
 lis festi, vt à multis Romanis hic hymnus iusiurandi in-
 star tum audiri tum cantari expetatur: Ad hæc neque epis-
 copus neque alius quisquam hic in ecclesia docet, apud
 Alexandrinos verò solus ciuitatis episcopus: Aiunt ta-
 men hanc consuetudinem non prius inoleuisse, quàm ex
 quo Arrius presbyter de doctrina differens insolitam in-
 troduceret: Nouum & illud apud eosdem Alexandrinos
 est, quòd episcopus, dum recitatur euangelium, non af-
 surgat, quod apud alios vsquam fieri, equidem neque
 comperi neque audiui: Hunc etiam sacrum codicem hic
 legit solus archidiaconus, apud alios verò Diaconi, in
 multis etiam ecclesiis soli sacerdotes: diebus autem solē-
 nibus episcopi, vt Constantinopoli, prima feria resur-
 rectionis Dominicæ: Iam illam quæ huic præcessit, quæ-
 que appellatur quadragesima, in qua populus ieiunat, alij
 in sex dierum septimanas computant, vt Illyrij, & qui ad
 occidentem siti sunt, necnon vt vniuersa Lybia & Aegy-
 ptus cum Palæstinis, alij in septem, vt Constantinopoli-
 tani, & nationes circumiacentes vsque ad Phœnices, alij
 sparsim

sparsim tres intra sex aut septem istas ieiunant, alij, tres
 Pascha immediatè præcedentes continuant, alij duas vt
 Montani sectatores: Imo verò ne ecclesiæ quidem con-
 uocandæ apud omnes idem tempus ac modus est. Siqui-
 dem alij sabbato consimiliter ac postridie sabbati conue-
 niunt, vt Constantinopoli & apud alios ferè omnes. Ro-
 mæ autem & Alexandriæ non item: Apud Aegyptios de-
 niq̄ue multis in ciuitatibus ac pagis præter consuetudi-
 nem communiter apud omnes consecratam sub vesperum
 sabbato cõuenientes ac iam pransi Mysteriorũ participes
 fiunt: Precibus quoq̄s & cantibus & lectionibus nec iisdẽ
 nec eodẽ tẽpore cunctos vt inuenire est. Sic enim Reue-
 lationem Petri, quam vocant, à veteribus vt adulterinã
 prorsus reprobata in ecclesiis quibusdam per Palæstinã
 adhuc semel singulis annis recitari compertum habeo.
 Nempe in die Parasceues, quam populus admodum re-
 ligiosè ieiunat in memoriam Passionis Dominicæ: Eam
 etiam quam nunc circumferunt quasi Reuelationem diuini
 Pauli Apostoli, quam veterum nemo vidit, monachi plu-
 rimum commendant: Hoc autem durante Imperio non-
 nulli hunc librum fuisse repertum asseuerant. Aiunt enim
 ex diuina reuelatione Tarsi Ciliciæ in ædibus Pauli Apo-
 stoli marmoream arcam sub terra esse repertam, & in ea
 fuisse istum librum: Sed mihi super hoc percontanti, me-
 dacium esse dixit Cilix Tarsensis ecclesiæ presbyter, quẽ
 quidem virum multos annos fuisse natum ipsa canities at-
 guebatur. Aiebat autem se nihil comperisse quòd huius-
 modi quicquam apud ipsos acciderit, ac mirari se si non
 id commentum sit hæreticorum. Sed de hoc hætenus.
 Multas autem consuetudines per vrbes ac pagos reperias,
 quas ob reuerentiam vel eorum, qui eas ab initio intro-
 duxerunt, vel eorum, qui istis successerunt præuarica-
 ri sibi nec licitum nec tolerandum putent esse ij, qui his
 innutriti sunt. Quod idem & in hoc quoque festo ho-
 minibus vsu venisse putandum est: cuius gratia in hanc
 de istis commemorationem digressus sum.

De in-